

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 10P/74/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312208033
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Richard Golis
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2012:5312208033.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca v konaní pred samosudcom Mgr. Richardom Golisom, v právnej veci navrhovateľky: P. A., J. A., Z. XX.X.XXXX, B. Q. XXX/XX, XXX XX Č. - R. O., štátnej príslušníčky Slovenskej republiky, proti odporcovi: P. A., Z. XX.X.XXXX, B. T. B. XXXX/XX, XXX XX Č., štátnemu príslušníkovi Slovenskej republiky, o manželské výživné, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý platiť navrhovateľke výživné s účinnosťou od 03.8.2012 do 30.9.2012 vo výške 70,- eur mesačne a s účinnosťou od 01.10.2012 vo výške 100,- eur mesačne, so splatnosťou k 15. dňu príslušného kalendárneho mesiaca.

Nedoplatok splatného výživného za čas od 03.8.2012 do 31.10.2012 vo výške 233,- eur, je odporca p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke v lehote do 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, podaným na Okresnom súde Čadca dňa 03.8.2012, navrhovateľka požiadala súd o uloženie povinnosti odporcovi, svojmu manželovi, platiť jej manželské výživné v sume 150,- eur mesačne počnúc dňom podania návrhu s odôvodnením, že nežijú v spoločnej domácnosti od 30.7.2012, kedy navrhovateľka odišla z dôvodu psychického nátlaku zo strany manžela a neustálych vyhrážok fyzickou likvidáciou a vyhodením zo spoločnej domácnosti zo strany jeho matky. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke, zabezpečuje starostlivosť o maloletého syna účastníkov T. A., Z. XX.X.XXXX, jej jediným príjmom je rodičovský príspevok 194,70 eur mesačne, okrem toho poberá prídavok na maloletého syna 22,54 eur mesačne.

Odporca sa na výzvu súdu k návrhu navrhovateľky písomne nevyjadril.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením účastníkmi predložených a súdom zabezpečených listinných dôkazov, vrátane oboznámenia podstatného obsahu spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 5P/76/2012 - z prebiehajúceho konania vo veci starostlivosti o maloletého syna účastníkov a zistil nasledovný skutkový stav veci (§ 153 ods.1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov - „OSP“), na základe ktorého, hodnotiac vykonané

dôkazy jednotlivu aj v ich vzájomných súvislostiach (§ 132 OSP) dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Na pojednávaní vo veci samej dňa 14.11.2012, reagujúc na úsilie súdu podľa § 99 OSP o zmierné ukončenie sporu, obaja účastníci - napriek tvrdeniam navrhovateľky v jej cit. návrhu v tejto veci a napriek osvedčeniu, že navrhovateľka dňa 19.10.2012 na tunajšom súde podala už i návrh na rozvod ich spoločného manželstva - nevyhlásili možnosť obnovenia manželského spoluzitia. Navrhovateľka však, argumentujúc i podaním odvolania odporcom proti rozsudku okresného súdu vo veci výživného na ich maloletého syna, vidiac za týmto krokom nátlak zo strany rodičov odporcu (čo on sám na pojednávaní pripustil, tvrdiac, že podané odvolanie hodlá vziať späť), ktorí zasahovali do ich vzťahu, napádali ju, chceli jej vziať dieťa, spochybnila úprimnosť zámeru odporcu - naliehajúceho na ňu aby návrh v tejto veci vzala späť - že chce takýto stav skutočne zmeniť, na svojom návrhu zotrvala. Odporca, dôvodiac výškou výživného na maloletého syna, určeného v konaní sp. zn. 5P/76/2012, vrátane splácania zameškaného výživného, označil ako manželské výživné zodpovedajúce jeho súčasným schopnostiam a možnostiam výživné v sume 70,- eur mesačne.

Zo zhodných tvrdení účastníkov (§ 120 ods.3 OSP) súd zistil, že ich spoločné manželstvo, uzavreté dňa 22.01.2011 v Čadci, naďalej trvá (vo veci podaného návrhu navrhovateľky o rozvod manželstva sa dosiaľ neuskutočnilo ani prvé pojednávanie). Potvrdili, že ich súčasné pomery sú v podstatnej časti zhodné s pomermi naposledy zisťovanými súdom v konaní sp. zn. 5P/76/2012 na pojednávaní dňa 24.9.2012. Navrhovateľka, bývajúca v súčasnosti spolu s maloletým synom u svojich rodičov, ktorým prispieva na stravu a bývanie podľa svojich možností, sumou 100,- eur mesačne, tiež poukázala na zvýšené výdavky súvisiace s nepriaznivým zdravotným stavom nielen maloletého syna (ktorý trpí na potravinovú alergiu), ale i jej vlastným (deklarovala výšku výdavkov na lieky 30,- až 40,- eur mesačne). Ako ďalšiu podstatnú a novú skutočnosť uviedla svoje tehotenstvo s odporcom (v 6 týždni), o čom odporca má vedomosť, ktoré vzhľadom na jej zdravotné problémy je rizikové a dosiaľ nie úplne isté. Poprela pravdivosť tvrdenia odporcu na pojednávaní vo veci sp. zn. 5P/76/2012, že ho finančne podporujú jeho rodičia, tvrdiac, že je to skôr naopak. Rovnako poprela hodnovernosť zamestnávateľom odporcu vykázaného príjmu z pracovného pomeru, tvrdiac, že pracuje u svojho bratranca, od ktorého v skutočnosti dostáva príjem 900,- eur mesačne. Dôvodila nakoniec, že suma výživného určená súdom na maloletého syna je nedostatočná vzhľadom na výšku výdavkov a preto i prostredníctvom manželského výživného chcela tieto výdavky pokryť. Odporca je zamestnaný u zamestnávateľa Šporcentrum Zborov, s.r.o., ktorý súdu oznámil jeho priemerný čistý príjem vo výške 338,30 eur mesačne. V konaní sp. zn. 5P/76/2012 deklaroval ako svoje podstatné výdavky platby nájomného za účastníkmi prenajatý byt, ktorý však už medzičasom v októbri tohto roku vrátil. Býva v súčasnosti u svojich rodičov, ktorým prispieva na bývanie a stravu sumou 50,- eur mesačne a takou istou sumou im tiež prispieva na splácanie pôžičky na chatu.

Okresný súd Čadca v konaní sp. zn. 5P/76/2012 rozhodol rozsudkom vyhláseným na pojednávaní dňa 15.10.2012, ktorým maloletého syna účastníkov T. A., Z.. XX.X.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého syna sumou 130,- eur mesačne s účinnosťou od 03.8.2012; zameškané výživné za obdobie od 03.8.2012 do 30.9.2012 vo výške 160,- eur súd otcovi maloletého povolil splácať v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným. Citovaný rozsudok okresného súdu v čase vyhlásenia tohto rozsudku (v prejednávanej veci o manželské výživné sp. zn. 10P/74/2012) ešte nenadobudol právoplatnosť - po tom, ako otec maloletého podaním doručeným súdu dňa 07.11.2012 proti nemu podal odvolanie. Okresný súd v konaní sp. zn. 5P/76/2012 podľa odôvodnenia cit. rozsudku zo dňa 15.10.2012 pri rozhodovaní o výživnom vychádzal z pomerov zhodných s pomermi deklarovanými účastníkmi v tejto prejednávanej veci - s výnimkou výdavku odporcu na nájom a ďalšie plnenia spojené s užívaním v tom čase účastníkmi prenajatého bytu vo výške 260,- eur mesačne (hoci už v tom čase v ňom ani sám nebyval).

Súd v konaní o návrhu navrhovateľky o manželské výživné aplikoval ustanovenia zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon o rodine“) - konkrétne ust. § 71 v spojení so spoločnými ustanoveniami §§ 75 ods.1,2, § 77 ods.1 a § 78 ods.1 Zákona o rodine. Pre rozhodnutie súdu je rozhodný skutkový stav existujúci v rozhodnom čase od

uplatnenia nároku na výživné, resp. so zreteľom na ďalej uvedené dôvody od podania návrhu na súd, zistený v čase vyhlásenia rozsudku súdu v tejto veci (§ 154 ods.1 OSP).

Predpokladom existencie vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi manželmi je existencia ich spoločného manželstva. Jedným zo základných princípov manželstva muža a ženy je ich rovnosť v právach a povinnostiach v manželstve (čl. 1 základných zásad, § 18 Zákona o rodine). Tento princíp sa okrem iného potom prejavuje i v zákonnej úprave vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi manželmi - požiadavkou na jej plnenie v takom rozsahu, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká (§ 71 ods.1 Zákona o rodine). V konaní o manželské výživné súd skôr, ako pristúpi k posúdeniu výšky uplatneného nároku z hľadisk spoločného ustanovenia § 75 v spojení s ust. § 71 ods.1 Zákona o rodine, musí sa najskôr vysporiadať s otázkou existencie základu nároku. Hmotnoprávnym základom nároku na manželské výživné je zistenie, že jeden z manželov svoju vyživovaciu povinnosť voči druhému, vyplývajúcu z ust. § 71 ods.1 Zákona o rodine riadne neplní a životná úroveň každého z manželov je tak rozdielna. Takéto právo oprávneného manžela je ďalej obmedzené a závislé na zistených schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch povinného manžela a tiež požiadavkou jeho súladu s dobrými mravmi. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd v zmysle ust. § 71 ods.1 Zákona o rodine prihliadne i na starostlivosť každého z manželov o domácnosť. Manželské výživné možno priznať len na návrh podaný niektorým z manželov a (na rozdiel od výživného na maloleté deti) len s účinnosťou najskôr odo dňa podania takéhoto návrhu na súd (§ 77 ods.1 Zákona o rodine).

Výsledky vykonaného dokazovania v predmetnej veci potvrdzujú, že účastníci, hoci ich spoločné manželstvo stále trvá, od 30.7.2012 (tzn. už i v čase podania návrhu navrhovateľky na súd) spolu nežijú v spoločnej domácnosti a nehospodária spolu. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke, má v osobnej starostlivosti maloletého syna účastníkov - ktorý má zdravotné problémy a v tomto veku vyžaduje celodennú osobnú starostlivosť matky. Navrhovateľka, sama deklarujúca zhoršený zdravotný stav, tak objektívne nemá možnosť získania iného vlastného príjmu ako je príjem z rodičovského príspevku. Je preto v takejto situácii začínajúcej mladej rodiny - tobož ak sa potvrdí ďalšie tehotenstvo navrhovateľky - jednak aby spoločným úsilím urobili všetko pre prekonanie súčasnej manželskej krízy a to so vzájomným rešpektom k druhému manželskému partnerovi, tak ako to vyžaduje a očakáva Zákon o rodine vo vyššie citovaných ustanoveniach, definujúcich rovnoprávne postavenie manželských partnerov, spoliehajúc sa pritom predovšetkým na vlastný úsudok s pripustením pomoci, nie však manipulácie či zasahovania do manželského vzťahu zo strany iných osôb, vrátane príbuzných. Z hľadiska medzi účastníkmi ako manželmi jestvujúcej vzájomnej zákonnej vyživovacej povinnosti podľa cit. ust. § 71 Zákona o rodine je potom predovšetkým na odporcovi, ktorý má pravidelný príjem zo zamestnania, je zdravý a na rozdiel od navrhovateľky nezabezpečuje osobnú celodennú starostlivosť ich maloletému dieťaťu, ani v rozhodnom čase dobrovoľne neprispieva na náklady domácnosti, v ktorej žije jeho manželka spolu s maloletým synom, aby popri už súdom určenom rozsahu jeho zákonnej vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu rovnako - v záujme naplnenia zákonnej požiadavky zásadne rovnakej životnej úrovne oboch manželov v zmysle citovanej právnej úpravy - pod autoritou súdneho rozhodnutia plnil v nevyhnutnom rozsahu i svoju ďalšiu zákonnú vyživovaciu povinnosť, voči navrhovateľke ako manželke.

Súd preto navrhovateľke priznal nárok na manželské výživné, konštatujúc splnenie podmienok existencie hmotnoprávneho základu tohto nároku v zmysle ust. § 71 ods.1 Zákona o rodine, pretože životná úroveň oboch účastníkov ako manželov vzhľadom na ich objektívne zistené príjmy, akceptovateľné výdavky a ich osobné pomery je v tomto období rozdielna a odporca ako ten z manželov, ktorého pomery sú z hľadiska všetkých vyššie zmienených hľadísk priaznivejšie, si svoju vyživovaciu povinnosť voči svojej manželke ani v nevyhnutnom rozsahu preukázane dobrovoľne riadne neplní. Posudzujúc pomery každého z oboch účastníkov v rozhodnom období z hľadiska opodstatnených potrieb navrhovateľky ako oprávnenej a schopností a možností odporcu ako povinného v zmysle ust. § 75 Zákona o rodine však súd nemohol návrhu navrhovateľky vyhovieť v plnej uplatnenej výške navrhovaného výživného (150,- eur mesačne), nezodpovedajúcej zisteným pomerom odporcu (navrhovateľka nepreukázala, ani neoznačila žiadny dôkaz nasvedčujúci pravdivosti jej tvrdenia o podstatne vyššom príjme odporcu, ako je vykázaný v potvrdení o príjme vydanom jeho zamestnávateľom - hoci na druhej strane, s prihliadnutím na odporcom deklarované príjmy na jednej strane a výdavky na strane druhej možno usudzovať, že jeho príjem vyšší je). Ako primeranú pomerom oboch účastníkov potom súd ustálil sumu manželského výživného 70,- eur mesačne, na ktoré preto zaviazal odporcu s

účinnosťou od 03.8.2012 do 30.9.2012 (v tomto období zohľadňujúc v jeho prospech v konaní sp. zn. 5P/76/2012 preukázaný podstatný pravidelný výdavok na spoločný prenajatý byt účastníkov, z ktorého navrhovateľka odišla) a s účinnosťou od 01.10.2012, keďže v tomto období už tento podstatný výdavok odporcu odpadol (nahradený podstatne nižším príspevkom na bývanie a domácnosť v byte jeho rodičov) v sume 100,- eur mesačne. Vo zvyšku (v časti súdom priznanú sumu výživného prevyšujúcej) návrh navrhovateľky ako nedôvodný zamietol. Súd záverom k argumentácii navrhovateľky dodáva, že inštitút manželského výživného podľa § 71 Zákona o rodine a z neho povinné a oprávnené osoby sú odlišné od inštitútu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom podľa ust. §§ 62 a nasl. Zákona o rodine a povinných a oprávnených osôb z neho a nie je možné nároky z jedného z nich prenášať a kompenzovať prostredníctvom druhého. Preto ak navrhovateľka považovala súdom určené výživné na maloletého syna v konaní sp. zn. 5P/76/2012 za nedostatočné, mala (i prostredníctvom riadneho oprávneného prostriedku proti rozsudku okresného súdu) ako účastníčka konania ďalej a dôsledne obhajovať svoje práva a právom chránené záujmy v prospech maloletého syna v uvedenom súdnom konaní. Priznanie manželského výživného navrhovateľke voči odporcovi vo výške uvedenej vo výroku tohto rozsudku vzhľadom na súdom zistené okolnosti veci a pomery oboch účastníkov nie je podľa názoru súdu v rozpore so zistenými súčasnými možnosťami a schopnosťami odporcu ako povinného, ani v rozpore s dobrými mravmi v zmysle spoločného ust. § 75 ods.1 a 2 Zákona o rodine a s účelom právneho inštitútu manželského výživného a jeho poslaním v našom právnom poriadku.

Súd poukazuje na ust. § 78 ods.1 Zákona o rodine, umožňujúce (v spojení s ust. § 163 ods.1 OSP) zmenu tohto rozhodnutia o manželskom výživnom v prípade budúcej zmeny pomerov oproti pomerom zisteným súdom v tomto konaní, z ktorých súd vychádzal vo svojom rozhodnutí v tejto veci.

Vychádzajúc z priznaného nároku čo do jeho obdobia, výšky a splatnosti súd vyčíslil i nedoplatok takto podľa rozhodnutia súdu splatného výživného ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku, tzn. za čas od 03.8.2012 do 31.10.2012 (tzn. bez výživného za november 2012, v čase vyhlásenia tohto rozsudku ešte nie splatného) sumou spolu 233,- eur, na zaplatenie ktorého súd - so zreteľom na výšku zameškaného výživného a pomery oboch účastníkov - súd určil odporcovi ako povinnému primeranú lehotu 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku, v súlade s ust. § 160 ods.1 OSP.

O trovách konania súd rozhodol so zreteľom na ust. § 142 ods.2 OSP (pomerná úspešnosť oboch účastníkov v konaní o predmete sporu), v spojení s ust. § 151 ods.1 OSP vzhľadom na vyhlásenie oboch účastníkov o vzájomnom neuplatnení nárokov na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline (§ 201, § 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods.2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods.3 OSP).

Podľa § 205 ods.2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods.1 OSP). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods.2 OSP). Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie (§ 161 ods.1 OSP). Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods.2 OSP).

Tento rozsudok je v časti výroku odsudzujúceho na plnenie výživného predbežne vykonateľný; lehota na plnenie plyní od jeho doručenia (§ 162 ods.1,2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z.) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 OSP).